

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Anny Petruľákovvej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci navrhovateľa: **T., a.s.**, so sídlom N., IČO: X., zast. JUDr. D., advokátom, AK G. proti odporcom: **1/ F.**, so sídlom D., IČO: X., zast. H., s.r.o., Mgr. P., advokátom a spoločníkom spoločnosti, **2/ C., a.s.**, so sídlom U., IČO: X., zast. G.s.r.o., **o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02.09.2009, č. k. 60 Cb 59/1999-1058, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02.09.2009, č. k. 60 Cb 59/1999-1058 **p o t v r d z u j e.**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania odporcovi v 1/ rade 70,60 Eur a odporcovi v 2/ rade 70,60 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zo dňa 02.09.2009 žalobu zamietol a navrhovateľa zaviazal na náhradu trov konania odporcovi v 1/ rade vo výške 1 039,25 Eur a odporcovi v 2/ rade vo výške 1 291,39 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň navrhovateľa zaviazal zaplatiť súdu náhradu svedočného vo výške 78,35 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa žalobou podanou na súde dňa 12.7.1999 domáhal určenia, že odstúpenie odporcu v 1/ rade od zmluvy č. 1348/1996 zo dňa 10.1.1996 o odplatnom predaji akcií právnomu predchodcovi navrhovateľa zo dňa 10.5.1999 je neplatné a súčasne žiadal určenie, že zmluva č. 1348/1996 v znení dodatkov č. 1 až 3 je naďalej platná. Zároveň navrhovateľ požiadal o náhradu trov konania.

Uznesením zo dňa 10.1.2000, č. k. 3 Obo 281/99-88, Najvyšší súd SR na odvolanie navrhovateľa nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi v 1/ rade zakázal vykonávať práva akcionára a nakladať s akciami spoločnosti O., a.s. v počte 415 183 ks, a to až do skončenia konania o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy č. 1348/1996 a odporcovi v 2/ rade uložil povinnosť zaregistrovať pozastavenie výkonu akcionárskych práv odporcu v 1/ rade.

Súd uznesením zo dňa 15.4.2003, č. k. 60 Cb 59/99-133-134 na navrhovateľov návrh pripustil, aby do konania na strane odporcu vstúpil ďalší účastník, S., a.s.

Uznesením zo dňa 11.3.2004, č. k. 60 Cb 59/99-214 súd pripustil zmenu petitu návrhu jeho rozšírením voči odporcovi v 2/ rade o určenie, že odporca v 2/ rade konal v rozpore so zákonom, keď na základe neplatného odstúpenia odporcu v 1/ rade od zmluvy o odplatnom prevode akcií kúpou č. 1348/1996 zo dňa 10.1.1996, v znení jej dodatkov 1, 2, 3, uzavretej s navrhovateľom, protiprávne previedol 415 183 ks akcií spoločnosti O., a.s., P. patriacich navrhovateľovi na účet odporcu v 1/ rade, vedený u odporcu v 2/ rade.

Navrhovateľ svoje podanie odôvodnil tým, že dňa 10.1.1996 uzatvoril odporca v 1/ rade s právnym predchodcom navrhovateľa, spoločnosťou C., a.s. kúpnu zmluvu č. 1348/1996 o odplatnom prevode akcií spoločnosti O., a.s. Právny predchodca navrhovateľa prevzal 415 183 ks akcií za dohodnutú kúpnu cenu 175 800 000 Sk, splatnú v dohodnutých splátkach najneskôr do 31.12.2005. Pri podpise zmluvy bola uhradená prvá splátka vo výške 35 000 000 Sk, ďalšia splátka vo výške 12 000 000 Sk v nasledujúcom roku a splatnosti ostatných splátok

boli dňa 22.10.1998 zmenené dodatkom č. 3. Dňa 10.1.1996 zmluvné strany uzavreli k 332 524 ks prevedených akcií zmluvu o zriadení záložného práva, ktorá mala slúžiť ako garancia na zaplatenie zostatku pohľadávky vo výške 140 800 000 Sk.

Dňa 22.10.1997 ďalej zmluvné strany uzavreli dodatok č. 1 k zmluve č. 1348/1996. V dodatku č. 1 vyjadril odporca v 1/ rade súhlas s univerzálnou sukcesiou a prevedením všetkých práv a záväzkov vyplývajúcich z predmetnej zmluvy z právneho predchodcu navrhovateľa na navrhovateľa, t. j. spoločnosť T., a.s. Zároveň medzi právnym predchodcom navrhovateľa a navrhovateľom došlo k uzavretiu zmluvy o prechode práv a povinností.

Dňa 5.10.1998 uzavrel odporca v 1/ rade s navrhovateľom dodatok č. 2 k zmluve č. 1348/1996, ktorým sa doplnila pôvodná zmluva o odpustenie úrokov vzniknutých v rokoch 1996 - 1999 v rozsahu, v akom spoločnosť O., a.s. investuje do svojho rozvoja nad rámec zmluvne dohodnutých investícií, pričom musí dôjsť k riadnemu plneniu ostatných zmluvných záväzkov.

Dňa 10.5.1999 odporca v 1/ rade listom č. j. 9-462/99 odstúpil od zmluvy č. 1348/1996 pre podstatné porušenie uvedenej zmluvy, pretože nebola splnená zmluvná podmienka vydania zamestnaneckých akcií, došlo k prevodu akcií z právneho predchodcu navrhovateľa na navrhovateľa /bez ohľadu na dodatok č. 1/, ako i k nedodržaniu termínov dvoch po sebe nasledujúcich splátok stanovených v pôvodnej zmluve, bez ohľadu na dodatok č. 3, pričom navrhovateľ zároveň konal v rozpore s ust. § 9 a 19 zákona č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a ust. § 14 ods. 1 písm. b/ zák. č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, keď nepožiadal Protimonopolný úrad SR o schválenie koncentrácie.

Navrhovateľ považuje odstúpenie od zmluvy za neplatné, keďže zmluva, ako i dodatky k nej boli uzatvorené bona fide. Podľa navrhovateľa bolo odstúpenie od zmluvy odporcom v 1/ rade neplatné, pretože na mimoriadnom valnom zhromaždení spoločnosti O., a.s. sa rozhodlo o zvýšení základného imania spoločnosti formou zamestnaneckých akcií v počte 47 628 ks v nominálnej hodnote 1 000 Sk za 1 ks akcie a s výzvou na upisovanie akcií bol oboznámený každý zamestnanec. Navrhovateľ mal za to, že svoju povinnosť vydať zamestnanecké akcie v rozsahu 10% základného imania spoločnosti O., a.s. splnil dňa 28.6.1996, a to informovaním odporcu v 1/ rade o neúspešnom upisovaní akcií. Ďalej bol

navrhovateľ toho názoru, že právny predchodca navrhovateľa previedol akcie na tretí subjekt, t. j. na navrhovateľa, so súhlasom odporcu v 1/ rade a v súlade so zmluvou, keďže dodatky k predmetnej zmluve podpísal aj odporca v 1/ rade a zmluvou o prechode práv a povinností zo dňa 22.10.1997 sa so súhlasom odporcu v 1/ rade zmenili účastníci záväzkového právneho vzťahu. Vzhľadom na dodatok č. 3 k predmetnej zmluve, ktorý upravil splatnosť jednotlivých splátok, podľa navrhovateľa taktiež nedošlo k porušeniu platobných podmienok vyplývajúcich zo zmluvy a k rozporu s dobrými mravmi, pretože nielenže bola posunutá splatnosť tretej splátky, ale oproti pôvodnej dohode sa platobné podmienky ešte viac sprísnil. Navrhovateľ zároveň odmietol tvrdenie odporcu v 1/ rade o neplatnosti kúpnej zmluvy č. 1348/1996 zo dňa 10.1.1996 z dôvodu rozporu s ust. § 9 ods. 1 zákona č. 188/1994 Z. z., ktoré stanovuje povinnosť hlásiť Protimonopolnému úradu SR koncentráciu, keďže spoločný podiel účastníkov koncentrácie nepresahuje 20% z celkového obratu zhodných alebo zastupiteľných tovarov na relevantnom trhu v Slovenskej republike.

Navrhovateľ mal za to, že ani v prípade platného odstúpenia od zmluvy nebol odporca v 2/ rade oprávnený previesť akcie na účet odporcu v 1/ rade. Navrhovateľ je toho názoru, že odstúpením od zmluvy zaniká záväzkový právny vzťah, avšak vlastníctvo trvá aj naďalej, preto v zmysle ust. § 22 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch mal odporca v 2/ rade pripísať akcie na účet odporcu v 1/ rade príkazmi na registráciu cenných papierov.

K podaniu sa vyjadril aj odporca v 1/ rade, ktorý poukázal na podstatné porušenie zmluvy pre nesplnenie povinnosti navrhovateľa presadiť na valnom zhromaždení spoločnosti O., a.s. vydanie zamestnaneckých akcií podľa čl. VII ods. 1 zmluvy. Ďalej sa zaoberal nemožnosťou úspešného upísania akcií v požadovanom rozsahu z dôvodu neponúknutia výhodnejších podmienok a obmedzenia maximálneho počtu akcií, ktoré mohol upísať každý zamestnanec spoločnosti O., a.s., pričom by pri počte 956 zamestnancov bolo upísaných iba 40 125 ks akcií. Odporca v 1/ rade mal za to, že navrhovateľ vstúpil do všetkých práv a povinností spoločnosti C., a.s., a preto bol oprávnený odstúpiť od zmluvy z dôvodu nevydania zamestnaneckých akcií.

Za podstatné porušenie zmluvy považoval odporca v 1/ rade aj uzavretie zmluvy o prechode práv a povinností medzi právnym predchodcom navrhovateľa a navrhovateľom, pretože bol daný zmluvný zákaz previesť akcie, na ktoré bude zriadené záložné právo, na iný subjekt a zároveň na takýto prevod sa vyžadovalo rozhodnutie prezídia odporcu v 1/ rade, pričom udelenie súhlasu na prevod v dodatku č. 1 na uvedené skutočnosti nemal vplyv.

Odporca v 1/ rade uviedol, že dodatok č. 3 je vzhľadom na jeho rozpor s dobrými mravmi a s ust. § 13 zákona č. 92/1991 Zb., ktorý zakazuje pri predaji majetku F. poskytovať iné zvýhodnenie, než pripúšťa zákon, absolútne neplatný. Podľa odporcu v 1/ rade navrhovateľ nemá dostatok naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti odstúpenia od zmluvy, keďže proti odporcom vedie na Okresnom súde Bratislava I konanie o náhradu škody v sume 415 183 000 Sk s príslušenstvom.

K návrhu sa vyjadril i odporca v 2/ rade, ktorý uviedol, že zmenu majiteľa 415 183 ks akcií spoločnosti O., a.s. uskutočnil na základe troch príkazov odporcu v 1/ rade, keď mu notárskou zápisnicou bolo preukázané osvedčenie o vyhlásení odporcu v 1/ rade o odstúpení od zmluvy č. 1348/1996 a o príkaze na registráciu zmeny osoby majiteľa zaknihovaných cenných papierov na základe prechodu. Vzhľadom na uvedené bol v zmysle ust. § 7 a 68 zákona č. 600/1992 Zb. a ust. § 351 Obchodného zákonníka povinný príkazu odporcu v 1/ rade vyhovieť. Keďže vo vzťahu k navrhovateľovi neexistuje stav objektívnej právnej neistoty, odporca v 2/ rade zároveň navrhol navrhovateľov návrh pre chýbajúci naliehavý právny záujem zamietnuť.

Dňa 14.1.2005 boli odporcami súdu predložené upovedomenia o začatí exekúcií č. EX 1367/97, EX 1368/97 a EX 552/97, ktorými bolo spoločnosti C., a.s. zakázané nakladať s cennými papiermi, tzn. aj s akciami spoločnosti O., a.s. v počte 367 524 ks a 47 659 ks. Vzhľadom na to, že právny predchodca navrhovateľa nebol v rozhodnom čase oprávnený s akciami manipulovať, zmluva o prechode práv a povinností zo dňa 22.10.1997 a dodatok č. 1 sú v rozpore so zákonom, a teda v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi. Odporcovia preto namietli aktívnu legitímáciu navrhovateľa.

Prvostupňový súd mal z uskutočneného dokazovania za preukázané, že odporca v 1/ rade založil spoločnosť O., a.s. a následne do nej vo forme nepeňažného vkladu vložil majetok určený na privatizáciu. F. sa pri vklade privatizovaného majetku do obchodnej spoločnosti riadi osobitným predpisom, a to Obchodným zákonníkom v zmysle odchýlok uvedených v ust. § 14 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. Zároveň podľa ust. § 28 ods. 5 cit. zák. s majetkom F. a jeho majetkovými účasťami na podnikaní iných právnických osôb, ktorý nebolo možné privatizovať podľa rozhodnutia o privatizácii, naloží F. spôsobom, o ktorom rozhodne Prezídium na návrh výkonného výboru. Keďže predmet zmluvy č. 1348/1996 zo dňa 10.1.1996 spočíva v predaji akcií a nie privatizovaného majetku, súd dospel k záveru, že na platnosť zmluvy sa nevyžadovali náležitosti uvedené v ust. § 14

ods. 1 cit. zák., a preto nemožno akceptovať námietky odporcov, že v zmluve č. 1348/1996 chýbajú dôvody odstúpenia od zmluvy, a to neschválenie koncentrácie podľa osobitného predpisu a zákaz uzatvárania zmlúv o prenájme privatizovaného majetku. Súd prvého stupňa považoval uvedenú zmluvu za uzatvorenú platne, pretože o predaji akcií rozhodlo Prezídium F. v súlade s ust. § 28 ods. 5 cit. zák., ako aj v súlade s čl. 9 ods. 1 písm. f/ Štatútu F., pričom zmluva má náležitosti vyžadované všeobecnými právnymi predpismi a zákonom o cenných papieroch.

Ďalej súd prvého stupňa z exekútorských spisov zistil vedenie exekučných konaní proti spoločnosti C., a.s., ako aj prevzatie upovedomení o začatí exekúcie predajom nehnuteľností a cenných papierov /akcií spoločnosti O., a.s./ v počte 367 524 ks, 332 524 ks a 47 659 ks. Upovedomenia o začatí exekúcie v konaniach EX 1367/97 a EX 1368/97 na sumu 24 494 478 Sk a 35 807 908 Sk povinný prevzal dňa 25.8.1997, pričom dňa 28.8.1997 podal proti exekúciám námietky, ktoré Okresný súd Partizánske uznesením zo dňa 6.4.1998, č. k. 4Er 92/97-21 a uznesením zo dňa 11.9.1997, č. k. 5Er 93/97-20 zamietol. V konaní EX 552/97 na sumu 21 910 681 Sk povinný upovedomenie o začatí exekúcie prevzal dňa 2.7.1997. Okresný súd Partizánske exekúciu na návrh oprávneného pre uznanie pohľadávky v konkurze vyhlásenom na majetok spoločnosti C., a.s. uznesením zo dňa 26.7.1999, č. k. 5 Er 9/98-14 zastavil.

Zo svedeckých výpovedí štatutárnych zástupcov spoločnosti C., a.s., právnik spoločnosti, riaditeľa právneho odboru a z vnútorných organizačných predpisov dospel prvostupňový súd k záveru, že upovedomenia o začatí exekúcie boli opatrené pečiatkou patriacou poštovému oddeleniu a že spoločnosť C., a.s. zastupoval v právnych veciach pred orgánmi štátnej správy a súdmi právny odbor prostredníctvom svojich pracovníkov na základe písomnej plnej moci od prezídia spoločnosti. Preto upovedomenia o začatí exekúcie v zmysle ust. § 15 ods. 1 Obchodného zákonníka prevzal zákonný zástupca spoločnosti. O vedomosti spoločnosti C., a.s. o prebiehajúcich exekúciách a tým aj zákaze nakladať s akciami spoločnosti O., a.s. svedčí aj skutočnosť, že štatutárni zástupcovia právneho predchodcu navrhovateľa vypracovali návrh dohody o zmene spôsobu výkonu exekúcie EX 1368/97, na základe ktorej sa mala exekúcia vykonať prevodom vlastníctva nehnuteľností zapísaných na LV č. X., k. ú. P..

Vzhľadom na to, že právny predchodca navrhovateľa a navrhovateľ uzavreli zmluvu o prechode práv a povinností zo dňa 22.10.1997 v čase zákazu nakladania s akciami spoločnosti O., a.s., súd prvého stupňa mal za to, že uvedená zmluva je z dôvodu rozporu so zákonom absolútne neplatná, pričom štatutárni zástupcovia zmluvných strán konali v rozpore s dobrými mravmi. Preto sa navrhovateľ nemohol stať nadobúdateľom akcií spoločnosti O., a.s.

Keďže zmluva o prechode práv a povinností zo dňa 22.10.1997 je absolútne neplatná a rovnako neplatný je aj dodatok č. 1 k zmluve 1348/1996, prvostupňový súd návrh navrhovateľa pre nedostatok vecnej aktívnej legitímácie zamietol. Návrh voči odporcovi v 2/ rade súd tiež zamietol na základe skutočnosti, že odporca v 2/ rade mal po predložení dôkazov zo strany odporcu v 1/ rade povinnosť zaregistrovať prechod akcií späť na odporcu v 1/ rade.

Súd prvého stupňa v odôvodnení zároveň uviedol, že odstúpenie odporcu v 1/ rade od zmluvy č. 1348/1996 by bolo platné aj bez uzavretia zmluvy o prechode práv a povinností zo dňa 22.10.1997 a dodatku č. 1, pretože spoločnosť C., a.s., mala nielen presadiť vydanie zamestnaneckých akcií na valnom zhromaždení spoločnosti O., a.s., ale tiež presadiť zvýšenie základného imania spôsobom, aby zamestnanci mali reálnu možnosť nadobudnúť účasť na privatizácii spoločnosti. Spoločnosť C., a.s. mala preto pre splnenie záväzku vyplývajúceho zo zmluvy upraviť podmienky upisovania akcií.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi v 1/ rade priznal náhradu trov konania vo výške 1 039,25 Eur a odporcovi v 2/ rade vo výške 1 291,39 Eur. Zároveň zaviazal navrhovateľa na úhradu súdom priznaného svedočného vo výške 78,35 Eur.

Proti rozhodnutiu podal navrhovateľ z dôvodov uvedených v ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/, f/ O.s.p. prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie. Odvolateľ napadnutému rozsudku vytkol záver o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu z dôvodu neplatného nadobudnutia sporných akcií od predošlého vlastníka, ako aj názor súdu ohľadom vydávania zamestnaneckých akcií.

Podľa odvolateľa nie je správny záver súdu, že v čase uzavretia zmluvy o prechode práv a povinností zo dňa 22.10.1997 medzi postupcom C., a.s. a navrhovateľom ako postupníkom a dodatku č. 1 zo dňa 22.10.1997 medzi odporcom

v 1/ rade a C., a.s. boli doručené upovedomenia o začatí exekúcie, ktoré zakazovali nakladanie s prevádzanými akciami O. a.s., P.. Aby bol zákaz nakladania s majetkom podliehajúcim exekúcii účinný, muselo byť v zmysle ust. § 47 ods. 1 písm. b/ a § 49 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase exekúcie doručené upovedomenie o začatí exekúcie do vlastných rúk, pričom náhradné doručenie bolo vylúčené. Spoločnosti C., a.s. malo byť predmetné upovedomenie doručené buď štatutárnym orgánom právnickej osoby alebo osobám oprávneným za právnickú osobu prijímať písomnosti. Odvolateľ poukázal na skutočnosť, že nie je preukázané doručenie uvedených upovedomení o začatí exekúcie poštou z dôvodu absencie doručeníek, ani neboli doručené štatutárnym orgánom povinného, pričom z exekučných spisov Ex 552/1997, Ex 1367/1997 a Ex 1368/1997 ostali len nezažurnalizované torzá. Ďalej sa zaoberal prijímaním a odosielaním písomností v podniku a výpoveďami svedkov Mgr. M., JUDr. J. a Ing. P.. Keďže upovedomenia neboli doručené do podateľne povinného, a to pracovníkom oprávneným za právnickú osobu prijímať písomnosti, doručenie iným osobám, ktoré nemali oprávnenie prijímať písomnosti (bez písomného poverenia alebo plnej moci od štatutárneho orgánu) nemohlo byť zákonným a účinným doručením, aj keď sa na niektorých upovedomeniach nachádza pečiatka právneho odboru povinného. Odvolateľ zároveň uviedol, že právny odbor mohol zastupovať spoločnosť v súdnych a exekučných konaniach iba na základe písomnej plnej moci alebo poverenia. Navrhovateľ tiež spochybnil súdom uvedené ust. § 15 Obchodného zákonníka o konaní prostredníctvom tzv. zákonného zástupcu, pretože v procesných úkonoch v rámci exekučného konania sa má použiť ust. § 21 ods. 1 O.s.p.

Ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 107/2007, podľa ktorého porušenie zákazu nakladania s majetkom podliehajúcim exekúcii spôsobuje len relatívnu neplatnosť právneho úkonu smerujúceho k prevodu majetku postihnutého exekúciou. Keďže sa oprávnený v exekúcii neplatnosti prevodu nedovoľával, je prevod akcií spoločnosti O., a.s. platný.

Podľa navrhovateľa jeho aktívna legitímácia vyplýva z dobromyseľnosti nadobúdania akcií spoločnosti O., a.s. v zmysle ust. § 446 Obchodného zákonníka a na základe vydržania so započítaním doby držby právneho predchodcu C., a.s.

V otázke nepresadenia vydania zamestnaneckých akcií spoločnosti O., a.s. považuje odvolateľ závery súdu za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pričom poukázal na argumentáciu v jeho podaniach zo dňa 30.8.2004, 24.8.2004 a 17.5.2004 a uznesenie Najvyššieho súdu SR, č. k. 2 Obo 295/2003, ktorý zvýšenie základného imania spôsobom, ako v danom prípade, považoval za v súlade so zákonom.

V závere svojho podania sa odvolateľ zaoberal vydávaním zamestnaneckých akcií a nezájmu zamestnancov o upisovanie uvedených akcií. Zároveň žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

K odvolaniu sa najprv vyjadril právny zástupca odporcu v 2/ rade, ktorý má za to, že súd rozhodol vecne správne a procesne nepochybil, preto žiada odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdiť a navrhovateľa zaviazat' na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 70,60 Eur. Avšak nesúhlasí s názorom prvostupňového súdu o platnosti privatizačnej zmluvy. Ak ale bola privatizačná zmluva platným právnym úkonom, potom súhlasí, že odporcovi chýba aktívna vecná legitimácia a odstúpenie od zmluvy bolo platné.

Odporca v 2/ rade považuje upovedomenia o začatí exekúcie za doručené riadne a námietky navrhovateľa k danej otázke za účelové a nepreukázané, pretože svedok M. potvrdil, že pečiatka spoločnosti C., a.s., ktorou bolo opatrené upovedomenie o začatí exekúcie EX 1367/97, sa dávala poštovým oddelením na doručené písomnosti. Spoločnosť C., a.s. tiež proti upovedomeniam (EX 1367/97 a EX 1398/98) podala riadne a včas námietky, v ktorých uviedla, kedy jej boli písomnosti doručené. Ďalej zo svedeckých výpovedí vyplýva, že ak právne oddelenie uskutočnilo úkony, potom muselo mať na takéto konanie osobitnú plnú moc od štatutárneho orgánu. Dvaja štatutári spoločnosti C., a.s. podpísali dňa 7.10.1997 návrh dohody o zmene spôsobu výkonu exekúcie EX 1368/97, ktorá sa týkala 367 524 ks akcií spoločnosti O., a.s.

Pokiaľ ide o relatívnu neplatnosť právneho úkonu v exekúcii, odporca v 2/ rade poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, č. k. 4 Cdo 107/2007, je ojedinelé a predmetné rozhodnutie sa vzťahovalo k vydaniu všeobecného upovedomenia o začatí exekúcie a nie k upovedomeniu o spôsobe jej vykonania s konkrétnym zákazom. Odborná literatúra zároveň vyslovila záver, že takáto relatívna neplatnosť je v rozpore s judikatúrou, právnymi závermi akademickej obce a nerešpektovanie zákazu nakladania s majetkom spôsobuje absolútnu neplatnosť. Uvedené takisto vyplýva z judikátu Najvyššieho

súdu SR č. 44/2004. Odporca 2/ rade má za to, že porušenie zákonnej povinnosti je spojené s absolútnou neplatnosťou podľa ust. § 39 OZ, pričom daný dôvod nie je medzi dôvodmi relatívnej neplatnosti podľa ust. § 40a OZ. Zároveň nemôže ísť o relatívnu neplatnosť v zmysle ust. § 267 ods. 1 Obchodného zákonníka, kedy sa jej môže dovoľávať len účastník, na ochranu ktorého bola ustanovená.

Podľa odporcu v 2/ rade nebol navrhovateľ dobromyseľný, pretože vedel o neoprávnenosti nakladania s akciami spoločnosti O., a.s. zo strany spoločnosti C., a.s., a preto akcie nemohol vydržať. V tom čase ani vydržanie zaknihovaných cenných papierov nebolo možné.

Odporca v 2/ rade poukázal na neodvolanie sa navrhovateľa proti názoru súdu, že zmluva o prechode práv a povinností je absolútne neplatným právnym úkonom aj pre rozpor s dobrými mravmi z dôvodu konania štatutárnych zástupcov zmluvných strán, ktorí museli vedieť o prebiehajúcej exekúcii. Je nepochybné, že zmluvu za navrhovateľa a C., a.s. uzatvárali tie isté fyzické osoby, ktoré museli vedieť o spôsobe výkonu exekúcie, t. j. predajom predmetných akcií.

Ďalej navrhovateľ nemal dostatok aktívnej legitímácie, pretože nebol daný relevantný právny titul, keďže zmluvná povinnosť odporcu v 1/ rade previesť akcie na kupujúceho (C., a.s.) zanikla splnením, a preto takúto povinnosť, resp. právo nemohlo byť postúpené na navrhovateľa.

Odporca v 2/ rade sa vo svojom vyjadrení zaoberal aj podmienkami vydávania zamestnaneckých akcií a nemožnosti zamestnancov spoločnosti O., a.s. akcie nadobudnúť. A poukázal na to, že navrhovateľ nenamietol zamietnutie žaloby voči odporcovi v 2/ rade z dôvodu povinnosti odporcu v 2/ rade zaregistrovať v súlade so zák. č. 600/1992 Zb. spätný prechod akcií na odporcu v 1/ rade.

Dňa 8.12.2009 bolo Najvyššiemu súdu SR postúpené vyjadrenie právneho zástupcu odporcu v 1/ rade, ktorý považuje rozhodnutie súdu za správne, preto žiada napadnutý rozsudok potvrdiť a odporcovi v 1/ rade priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 70,60 Eur.

Odporca v 1/ rade súhlasí s navrhovateľovým poukazom na ust. § 21 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom v rozhodnom čase, t. j. v roku 1997, pričom však má za to, že právnická

osoba nekoná len prostredníctvom svojho štatutárneho orgánu, ale aj prostredníctvom svojich zamestnancov, ktorí preukážu svoje oprávnenie konať v jej mene. Ďalej poukázal na ust. § 20 ods. 2 a § 15 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase a rozhodnutie Ústavného súdu SR I.ÚS 52/97, kde Ústavný súd skonštatoval, že za právnickú osobu robia právne úkony štatutárne orgány, ako aj iní jej pracovníci alebo členovia, pokiaľ sú určení vo vnútorných predpisoch právnickej osoby alebo je to vzhľadom na ich pracovné zaradenie obvyklé. Z uvedeného vyplýva, že pre výkon práce právnika, resp. vedúceho právneho odboru, sa obvyklou prácou v mene spoločnosti rozumie vystupovať pred všeobecnými súdmi rozhodujúcimi o veciach týkajúcich sa právnickej osoby a robiť v jej mene právne úkony s konaním súdu súvisiace. Nemôže ale uskutočňovať úkony, ktoré patria iba štatutárnemu orgánu, napr. uzatvoriť dohodu o splnomocnení s treťou osobou na konanie pred súdmi.

Podľa odporcu v 1/ rade bol vedúci právneho odboru spoločnosti C., a.s. JUDr. M. z titulu pracovného zaradenia oprávnený uskutočňovať v exekučnom konaní za uvedenú spoločnosť procesné úkony. Zároveň bolo preukázané, že uvedená spoločnosť doručenie upovedomení o začatí exekúcií nespochybnila a o exekúciách preukázateľne vedela, pričom proti upovedomeniam podala námietky a v rámci exekučného konania EX 1368/97 prebehli osobné rokovania so štatutárnymi zástupcami spoločnosti o spôsobe uhradenia exekvovanej pohľadávky. Preto odporca v 1/ rade považuje navrhovateľove tvrdenia ohľadne vád doručovania za účelové.

Ďalej sa odporca v 1/ rade zaoberal absolútnou a relatívnou neplatnosťou právneho úkonu, poukázal na právnu teóriu a judikatúru, R 30/2005 NS ČR a R 134/2001 NS ČR a uviedol, že záver súdu o nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľa považuje za správny. Tiež sa nestotožňuje s názorom súdu, že privatizačná zmluva bola uzatvorená platne, pretože nie je dôvod, aby sa na danú privatizáciu nevzťahovalo ust. § 14 ods. 1 zák. č. 92/1991 Zb. Privatizácia sa končí až prevodom akcií na slovenské alebo zahraničné právnické a fyzické osoby. V zmysle ust. § 10a ods. 4 cit. zák. rozhodnutie o privatizácii vložením privatizovaného majetku do obchodnej spoločnosti obsahuje aj spôsob privatizácie akcií. Z daného teda vyplýva, že navrhovateľ nikdy nebol majiteľom akcií spoločnosti O., a.s.

K otázke vydania zamestnaneckých akcií odporca v 1/ rade uviedol také isté argumenty ako odporca v 2. rade/.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal napadnutý rozsudok podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a preskúmal podľa ust. § 214 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Podľa ust. § 47 ods. 1 písm. a/ prvá časť vety, exekútor poverený vykonaním exekúcie upovedomí povinného i oprávneného o začatí exekúcie, prípadne o spôsobe jej vykonania a o predbežných trovách exekúcie.

Podľa ust. § 47 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku, exekútor poverený vykonaním exekúcie zakáže povinnému, aby odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie nakladal so svojím majetkom, ktorý podľa ustanovení tohto zákona podlieha exekúcii, okrem nakladania za účelom uspokojenia pohľadávky oprávneného, jej príslušenstva a trov exekúcie v hotovosti alebo bezhotovostným prevodom z účtu v banke.

Podľa ust. § 49 ods. 1 prvá veta Exekučného poriadku, upovedomenie o začatí exekúcie sa doručí oprávnenému a povinnému do vlastných rúk.

Podľa ust. § 48 ods. 1 O.s.p. písomnosti, ktoré sú určené orgánom alebo právnickým osobám, doručujú sa pracovníkom oprávneným za orgány alebo právnické osoby prijímať písomnosti. Ak ich niet, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za orgán alebo právnickú osobu konať, ostatné písomnosti ktorémukoľvek ich pracovníkovi, ktorý písomnosti prijme.

Podľa ust. § 15 ods. 1 Obchodného zákonníka, kto bol pri prevádzkovaní podniku poverený určitou činnosťou, je splnomocnený na všetky úkony, ku ktorým pri tejto činnosti obvykle dochádza.

Podľa ust. § 20 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, za právnickú osobu môžu robiť právne úkony aj iní jej pracovníci alebo členovia, pokiaľ je to určené vo vnútorných predpisoch právnickej osoby alebo je to vzhľadom na ich pracovné zaradenie obvyklé.

Podľa ust. § 21 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom v čase doručenia upovedomení, za právnickú osobu koná štatutárny orgán alebo pracovník (člen), ktorý preukáže, že je oprávnený za ňu konať.

Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z obsahu predloženého spisu odvolací súd zistil, že právnenému predchodcovi navrhovateľa, spoločnosti C., a.s. boli dňa 2.7.1997, resp. 20.8.1997 okrem iného doručené tri upovedomenia o začatí exekúcie, týkajúce sa predaja cenných papierov emitovaných spoločnosťou O., a.s., IČO emitenta: X., ISIN: X., v celkovom počte 747 707 ks akcií. Zároveň súdna exekútorka JUDr. E. povinnému zakázala akékoľvek nakladanie s danými cennými papiermi. Vzhľadom na možnosť vedenia viacerých rôznych exekúcií predajom cenných papierov, pozastavenie práva nakladať s akciami sa týkalo všetkých 415 183 ks akcií, nachádzajúcich sa vo vlastníctve povinného, pričom zákaz sa v súhrne dotýkal až 747 707 ks akcií.

Upovedomenia prevzal riaditeľ právneho odboru povinného, JUDr. M.. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu ohľadne zákonného zastupovania spoločnosti C., a.s. právnym odborom, resp. riaditeľom právneho odboru spoločnosti, keďže v zmysle ust. § 20 ods. 2 Občianskeho zákonníka môžu aj iní pracovníci právnickej osoby uskutočňovať úkony, pokiaľ sú takéto osoby vymedzené vo vnútorných predpisoch danej spoločnosti. Súd prvého stupňa dospel k správnenému konštatovaniu, keď uviedol, že „právny odbor zastupoval C., a.s. prostredníctvom svojich pracovníkov na základe písomnej plnej moci od prezídia spoločnosti v právnych veciach pred orgánmi štátnej správy a súdmi, pričom do jeho kompetencie nepochybne patrilo tiež vybavovania majetkovo-právnych vecí. V zmysle zásad organizácie a riadenia, vyplývajúcich z organizačného poriadku, riaditeľ právneho odboru má v rámci svojej pôsobnosti plnú moc k riadeniu, pričom plne zodpovedá za vykonané rozhodnutia.“

Navrhovateľ v odvolaní namietol, že písomnosti neboli doručené do podateľne spoločnosti v zmysle ust. § 48 ods. 1 a oprávnenie doručovania iným osobám založené ust. § 21 ods. 1, § 24 a nasl. a § 48 ods. 1 O.s.p. nemohlo mať za následok zákonné a účinné doručenie sporných upovedomení.

V zmysle ust. § 21 ods. 1 O.s.p., účinného v čase doručovania upovedomení, mohol za právnickú osobu konať pracovník, ktorý preukázal oprávnenie na takéto konanie. Podľa organizačného poriadku spoločnosti patrilo do právomoci právneho odboru spoločnosti C., a.s., zastúpeného riaditeľom JUDr. M., zastupovanie spoločnosti v právnych záležitostiach

pred orgánmi štátnej správy a súdmi, ako i zabezpečovanie príslušných dokladov k právnym konaniam. Exekučné konania sú núteným výkonom súdnych a iných rozhodnutí štátom určenou osobou, t. j. súdnym exekútorom. Keďže ide o konania vedené pred súdmi, právny odbor bol v danej veci oprávnený na uskutočňovanie úkonov, a to aj na prebratie upovedomení o začatí exekúcie. Z uvedeného dôvodu upovedomenia o začatí exekúcie, ktoré obsahovali zákaz nakladania s cennými papiermi, t. j. akciami spoločnosti O., a.s., boli doručené v súlade so zákonom.

Dňa 28.8.1997 povinný voči exekúciám EX 1367/97 a EX 1368/97 podal neúspešne námietky. Dňa 7.10.1997 bola medzi štatutárnymi zástupcami spoločnosti C., a.s., riaditeľom V., pobočka T. a súdnou exekútkou vypracovaná dohoda o zmene spôsobu výkonu exekúcie, na základe ktorej malo dôjsť k vykonaniu exekúcie prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti namiesto predaja cenných papierov.

Najneskôr dňa 20.8.1997 bola spoločnosť C., a.s. informovaná, že na všetky akcie spoločnosti O., a.s. sú nariadené exekúcie, a preto nemá právo s cennými papiermi nakladať. Napriek tomu spoločnosť dňa 22.10.1997 uzavrela s navrhovateľom zmluvu o prechode práv a povinností, na základe ktorej sa mal navrhovateľ stať vlastníkom 415 183 ks akcií spoločnosti O., a.s. Zároveň došlo k uzavretiu dodatku č. 1 k zmluve č. 1348/96. Keďže uzavretie zmluvy a dodatku č. 1 bolo porušením zákona, v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka sú zmluva o prechode práv a povinností, ako aj dodatok č. 1, absolútne neplatné.

V súdnej praxi a v odbornej literatúre prevláda názor, že porušenie ust. § 47 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Navrhovateľom uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 107/2007, je len ojedinelým prípadom vyjadrujúcim v danej veci relatívnu neplatnosť právneho úkonu, a to v danom konkrétnom prejednávacom prípade.

Vzhľadom na platnosť občianskoprávnej zásady „Nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet“ /Nikto nemôže previesť na iného viac práv ako má sám/ nemohla spoločnosť C., a.s. previesť na navrhovateľa svoje práva a povinnosti, tzn., že navrhovateľ nebol ani oprávnený disponovať s predmetnými akciami. Navrhovateľom uvádzaná dobromyseľnosť neobstojí, pretože na splnenie zákonnej domnienky upravenej v ust. § 446 Obchodného zákonníka sa vyžaduje nevedomosť kupujúceho o nevlastníctve predávajúceho k predávanej veci. Vzhľadom na to, že za zmluvné strany zmluvy o prechode práv

a povinností zo dňa 22.10.1997 konali tie isté štatutárne osoby, t. j. Ing. M. a Ing. P., nemohol byť navrhovateľ v čase uzatvárania predmetnej zmluvy dobromyseľný. Keďže navrhovateľ nebol dobromyseľný, nemohlo dôjsť ani k vydržaniu akcií spoločnosti O., a.s.

Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že S. zaregistrovalo prevod akcií spoločnosti O., a.s. zo spoločnosti C., a.s. na navrhovateľa. V zmysle ust. § 22 ods. 1 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení účinnom v čase zaregistrovania prevodu akcií S. vykoná registráciu prevodu bez zbytočného odkladu po prijatí obsahovo zhodných príkazov na registráciu prevodu od prevodcu aj nadobúdateľa.

Z predloženej zmluvy o odplatnom prevode akcií kúpou č. 1348/1996 zo dňa 10.1.1996 odvolací súd zistil, že čl. VII ods. 1 predmetnej zmluvy stanovuje záväzok kupujúceho na vydanie zamestnaneckých akcií. Kupujúci sa zaviazal k splneniu kumulatívnych podmienok, a to k presadeniu vydania zamestnaneckých akcií v rozsahu minimálne 10% na valnom zhromaždení spoločnosti O., a.s. a k stanoveniu takých podmienok, aby všetci zamestnanci mali možnosť nadobudnúť účasť na privatizácii podniku. Spoločnosť C., a.s. síce vydanie akcií presadila, avšak druhú povinnosť neuskutočnila. Pre naplnenie daného článku zmluvy sa vyžadovalo kumulatívne splnenie oboch podmienok, preto po porušení osobitného dojednania vzniklo odporcovi v 1/ rade právo od zmluvy odstúpiť.

Keďže navrhovateľ nebol aktívne legitimovaný na podanie návrhu na určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Odporcom v 1/ rade a v 2/ rade ako úspešným v konaní odvolací súd v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 11 ods. 1 a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb priznal náhradu trov odvolacieho konania, ako je uvedené vo výroku rozsudku, každému za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa vo výške 53,49 Eur + 19% DPH a 1 režijný paušál vo výške 6,95 Eur.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 10. marca 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.S.